

Daaruit volgt van zelf eene verdeeling der geheele wetenschap in een formeel en in een materieel gedeelte, in zooverre als eerst op de acte van het kennen of verstaan, dan op het resultaat of het voorwerp van het kennen of het verstaan gelet wordt.

Het formeele gedeelte omvat de theorie der uitlegging, der hermeneutiek, die haar voorwerp op zich zelf tracht te verstaan, en de theorie der beoordeeling, der kritiek, die de verhouding, de betrekking van dat voorwerp tot andere onderzoekt. 1)

Het materieele gedeelte valt uiteen in twee hoofddeelen: eene algemeene wetenschap der oudheid, waarin over het karakter van de Grieksche en Romeinsche oudheid en hare beteekenis in de wereldgeschiedenis gehandeld wordt, en in eene bijzondere wetenschap der oudheid, waarin over het openbare en het bijzondere leven, over godsdienst en kunst en over de wetenschappen van Grieken en Romeinen wordt gesproken.

Ofschoon hier telkens van de Grieksche en Romeinsche oudheid gesproken wordt, was Böckh er toch wel van overtuigd, dat zijne definitie en zijne verdeeling, zoo zij logisch wilde zijn, ook op de philologie van andere volken moest kunnen worden toegepast. De philologie der klassieke oudheid, hij zegt het uitdrukkelijk, is eene natuurlijke afdeeling van de philologie in het algemeen 2); daarnaast bestaat eene Aegyptische, eene Semitische, eene Romaansche, eene Germaansche, eene Slavische philologie; het karakter als wetenschap is voor alle hetzelfde.

't Zal U, zelfs bij deze zeer korte uiteenzetting van het systeem van Böckh, wel niet verwonderen, dat zijn invloed op de ontwikkeling der philologie en hare positie als afzonderlijke wetenschap zeer groot geweest is. Wij mogen ons thans verheugen in een Grundriss der Romanischen philologie van Gröber 3), eene Encyclopaedie und Methodologie der romanischen Philologie van

1) Pag. 77.

2) Pag. 21.

3) Strassburg Trübner 1888, nog niet volledig verschenen.